

Broodje Sociaal

Interorganisationele samenwerking in lokale netwerken
rond kinderarmoede

Caroline Vermeiren

Netwerken en kinderarmoede

- Steeds meer bewustwording omtrent kinderarmoede
- Vertaalt zich in toename van de beschikbare middelen om hierop in te zetten
- (kinder)armoede is een multidimensioneel probleem
 - Wicked problems
 - Netwerken!
- Netwerk = een groep van drie of meer hulpverleningsorganisaties die een meerwaarde creëren voor een gemeenschap op een manier die niet verwezenlijkt zou kunnen worden op een ongecoördineerde manier door gefragmenteerde en autonome organisaties.

Maar...

- Samenwerking in interorganisationele netwerken blijkt niet vanzelfsprekend te zijn
- 2 redenen:
 - Complexe problemen → complexe antwoorden
 - Problematisch karakter van netwerken
- Uit zich als volgt:
 - Problemen
 - Dilemma's

Dilemma's

- **Dilemma:** situatie waarbij elke mogelijke beslissing ook nadelen met zich meebrengt.
- Ondanks succesvolle of geïntegreerde samenwerking
- Nood aan een duidelijk overzicht
 - Organisationele dilemma's
(als gevolg van interorganisationele samenwerking)
 - Professionele dilemma's
(als gevolg van interprofessionele samenwerking)
- Maar opdeling is noch een strikte tweedeling, noch exhaustief

Interorganisationele netwerken: dilemma's

Organisationele dilemma's

Loyaliteitsdilemma

Verantwoordelijkheidsdilemma

Leerdilemma

Cultuurdilemma

Professionele dilemma's

Identiteitsdilemma

Kennisdilemma

Roldilemma

Controle/machtsdilemma

Loyaliteitsdilemma

- Loyaliteit ten aanzien van de eigen organisatie
 <-> loyaliteit ten aanzien van het netwerk
- Spanningsveld tussen deze twee niveaus
- **Maar geen eenduidig verband!**
 Identificatie met eigen organisatie <-> identificatie met netwerk
- Mediërende factoren
 - fysieke nabijheid
 - 'rijke' communicatiemedia

Verantwoordelijkheidsdilemma

- Individuele organisaties: verantwoordelijkheid duidelijker afgelijnd
 - <-> Netwerk: minder duidelijke verdeling
- Afname van het gevoel van verantwoordelijkheid:
'iemand anders neemt de verantwoordelijkheid wel op'
- Rol van de centrale coördinatie?

Cultuurdilemma

- De organisatiecultuur: eigen normen, waarden, visies op hulpverlening en praktijken, mens- en wereldbeeld, ...
- Maar toch eis van naadloze dienstverlening
- Mogelijke oplossing: *The Third Space*
 - Culturen evolueren constant
 - Bij contact tussen culturen ontstaat mogelijk een nieuwe cultuur
 - Unitaire en coherente nieuwe cultuur<-> Cultuur die verschillen incorporeert

Interorganisationele netwerken: dilemma's

Organisationele dilemma's

Loyaliteitsdilemma

Verantwoordelijkheidsdilemma

Leerdilemma

Cultuurdilemma

Professionele dilemma's

Identiteitsdilemma

Kennisdilemma

Roldilemma

Controle/machtsdilemma

Identiteitsdilemma

- Men bouwt een professionele identiteit op: eigen praktijken, verklaringsmodellen en overtuigingen.
- Deze professionele identiteit is in se iets waardevols
- MAAR: kan samenwerking bemoeilijken.

- Professionele kennis
 - spanning met bredere kennis waarover men beschikt
 - hybride professional
 - delen van expertise kan identiteit bedreigen

Kennisdilemma

- Bij samenwerking wordt kennis uitgewisseld
- Onder deze kennis valt zowel
 - Expliciete kennis: concrete, bevattelijke kennis, formeel uitgedrukt, via opleidingen of formeel onder professionals
 - Impliciete kennis: ontastbare, vaak onbewuste kennis, wordt vaak onbewust of informeel uitgewisseld. Komt vaak neer op dagelijkse praktijken en vanzelfsprekendheden.
- Expliciete kennis is 'eenvoudiger' door te geven.
- Impliciete kennis kan kloof tussen hulpverleners creëren

Controle/machtsdilemma

CONTROLE

- Bij besluitvorming dient met verschillende praktijken en kenniskaders rekening gehouden te worden
- Anders: genegeerd of ondergewaardeerd
- Er dient een goede controle balans te bestaan

MACHT

- Machtsverhoudingen in eigen organisatie
 <-> machtsverhoudingen in het netwerk
- Machtsverworvenheden en autonomie afstaan?
- Nood aan een goede balans tussen afhankelijkheid en autonomie

Interorganisationele netwerken: dilemma's

Organisationele dilemma's	Professionele dilemma's
Loyaliteitsdilemma	Identiteitsdilemma
Verantwoordelijkheidsdilemma	Kennisdilemma
Leerdilemma	Roldilemma
Cultuurdilemma	Controle/machtsdilemma

En verder?

- De coördinerende actor?
- Verbinding tussen sociaal werk en management
- Verband tussen de rol van de coördinerende actor en dilemma's die hulpverleners ervaren

- **Hoe kan de coördinator omgaan met de dilemma's die sociaal werkers ervaren?**
- **Hoe gaat de coördinator in werkelijkheid om met deze dilemma's?**
- **Welke rol kan een coördinator best opnemen in verband met deze dilemma's?**